

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 156/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen alueellisesta opintolainavähennys-oikeudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Essayhin /kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 156/2020 vp:

Aikooko hallitus käynnistää selvitystyön Norjan esimerkin mukaisen alueellisen opintolainavähennysoikeuden toteuttamisesta, jonka tarkoituksena on helpottaa työvoimapulaa maakuntakeskusten ulkopuolella ja siten varmistaa koko Suomen pysyminen elinvoimaisena?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriön asettama Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä ehdotti viime vuonna, että harvaan asutun maaseudun alueelle töihin muuttavat opintovelalliset saisivat opintolainansa anteeksi 2 600 euron arvosta vuosittain. Lainan korot velallinen maksaisi itse. Laina maksettaisiin valtion varoista kokonaan, jos velallinen asuisi ja työskentelisi harvaan asutulla alueella riittävän kauan. Ehdotuksen mallina on samainen kirjallisessa kysymyksessä esille nostettu Norjan malli. Norjassa tehdyn selvityksen mukaan pienempi tulovero ja opintolainojen hyvittäminen auttoivat sekä rekrytoinnissa että houkuttelemaan ihmisiä asumaan maaseudulle. Ruotsissa kuntien aseman vahvistamista pohtinut parlamentaarinen komitea ehdotti myös äskettäin Norjan mallin mukaista lainahyvitystä osana laajempaa toimenpidepalettia. Suomessa Norjan mallin mukaisen hyvityksen toteutustapaa, käyttöönoton edellytyksiä sekä työllisyysvaikutuksia on tarkoitus selvittää osana hallituksen työllisyyden edistämistoimia. Jos valtio maksaisi velallisen lainan lyhennyksiä tietyillä perusteilla jälkikäteen, olisi se myös merkittävä opintovelallisen taloutta parantava etu ja mahdollistaisi mm. lainan takaisinmaksuaikataulun lyhentämisen ehkäisten myöskin lainan takaisinmaksuongelmia pienituloisimmilla sekä siitä aiheutuvia valtion takausvastuunonoja.

Helsingissä 24.3.2020

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen